

Eerste etappe volbracht

Elisa Klapheck (42) is sinds mei 2005 rabbijn van de joodse gemeenschap Beit ha'Chidush (Huis van Vernieuwing) in Amsterdam. Haar vernieuwende ideeën zorgen voor de nodige discussie binnen de joodse gemeenschap. "De joodse religie moet het contact met de moderne samenleving niet verliezen. Alleen voor vooruitstrevende joodse gemeenschappen is uiteindelijk een vruchtbare toekomst weggelegd." Colorfull Magazine ging op zoek naar het verhaal achter Elisa Klapheck en zocht haar op.

De deur van een galerijflat in Amsterdam Buitenveldert gaat open. Op haar gezicht verschijnt een innemende lach. Elisa Klapheck steekt haar hand uit. "Kom binnen." In de woonkamer liggen de boeken netjes in stapels tegen de muur. In een hoek van de kamer staat een felrode sofa. "Mooi hè," zegt ze vriendelijk. "Dit appartement is heel anders dan mijn woning in Berlijn, die had ik blauw-groen ingericht. Ik dacht: nieuwe start, nieuwe kleuren." Ze is haar appartement nog maar net ingetrokken. Het gesprek vindt plaats aan een ronde tafel met een blad van mozaïktegeltjes. De twee smalle stoelen eromheen geven uitzicht op het balkon en de straat. Ze gaat zitten en neemt een slok koffie. Vervolgens steekt ze een sigaartje op.

Elisa is sinds mei aan de slag bij *Beit ha'Chidush*. Bevalt het?

"Zeker, het is een zeer uitdagende baan. Mijn ideeën hebben binnen de joodse gemeenschappen veel stof doen opwaaien. Ik zou te progressief zijn. Kijk, mijn ervaring is dat traditionele joden geen verandering willen. Die worden ongerust als er een vrouwelijke rabbijn komt die ook nog eens vernieuwing wil. Ondertussen leven we wel in een moderne maatschappij. Sommige joodse rituelen en tradities zijn na tweeduizend jaar nog steeds hetzelfde. Dat moet veranderen. Volgens de traditie kunnen alleen moeders de joodse status aan hun kinderen doorgeven. Om met die traditie te breken, neemt *Beit ha'Chidush* ook

kinderen van joodse vaders in de gemeenschap op. Een ander punt is de tweede generatie Europese joden, waartoe ik behoor. Wij hebben onze identiteit op de ruïnes van de shoah (jodenvervolging) gebouwd. We hadden geen leraren. Deze generatie wil opnieuw een positieve invulling geven aan haar identiteit. Daar wil ik als rabbijn een bijdrage aan leveren." Ze is zelfs voorstander van homohuwelijken. "De hedendaagse maatschappij moeten we gewoonweg accepteren en daarop een joods antwoord geven."

Op de tafel ligt het boek *So bin ich rabbinerin geworden* dat Elisa onlangs in Duitsland publiceerde. "Tja, en hoe ik uiteindelijk rabbijn ben geworden, dat is een lang verhaal." Ze neemt een trek van haar sigaartje en vervolgt dan: "Ik ben in Duitsland geboren en rond mijn puberteit naar Nederland verhuisd. Die stap was minder vreemd dan het nu misschien lijkt. Mijn grootouders zijn in de jaren dertig vanuit Duitsland naar Rotterdam gevlucht waar mijn moeder werd geboren. Mijn broer heeft een lange tijd in Amsterdam gewerkt. De band met Nederland is altijd gebleven. We spreken ook allemaal Nederlands. In Nijmegen studeerde ik politicologie waarna ik terugging naar Duitsland." Tot die tijd doet Elisa vrijwel niets met haar joodse achtergrond. Joodse gebruiken zijn er thuis volop, maar aan religie wordt nauwelijks aandacht besteed. Daar komt verandering in als ze samen met drie joodse vriendinnen de bijbel in het